

Име

Държавно лесничейство "Тетевен", административна принадлежност РУГ Ловеч. Лесоустройствен проект 2002 година, ревизионен период 1992-2001.

Местонахождение

Държавно лесничейство "Тетевен" носи името на град Тетевен, където е седалището на администрацията му. Лесничейството се намира в Ловешка област и заема част от територията на **община град Тетевен** и **общините град Луковит** и **град Ябланица**.

На север ДЛ "Тетевен" граничи с ДЛ "Плевен", на изток с ДЛ "Лесидрен", на югоизток с ДЛ "Рибарица", на югозапад с ДЛ "Черни Вит" и на запад с ДЛ "Ботевград" и ДЛ "Мездра". Границите минават по ясно изразени била, реки, дерета и камионни пътища.

Горите на ДЛ "Тетевен" включват различни по големина горски комплекси, една значителна част от които са пръснати из работните земи в равнинната му североизточна част, а друга част са разположени като компактни горски масиви в южната и югоизточната част. Горските комплекси, разположени в северната част, са достъпни. С повишаване на надморската височина в посока към Васильовската планина и основния Старопланински хребет, достъпа до насажденията на места се затруднява от силно пресечения терен и големите наклони.

Географско положение

Според физико-географското райониране на Република България, ДЛ "Тетевен" се намира в Старопланинска област, Предбалканска нископланинска и ридова подобласт с умерено-континентални климатични и хидроложки условия, повлияни от релефа, Западно-предбалкански и Среднобалкански райони. Територията му заема централната част на Предбалкана и част от предпланините на Средна Стара планина като районът му обхваща южната част от водосбора на р. Златна Панега, водосборния басейн на р. Батулска и частично водосборите на реките Искър, Вит и Бели Вит.

В сегашните си граници на територията на лесничейството е геометричната фигура с неправилна форма.

Релеф

Географското положение на ДЛ "Тетевен" обуславя релефа в северната, североизточната и западната му част (около селата Гложене и Асен) като хълмисто-предпланински, изменящ се в посока югозапад-североизток в хълмисто-равнинен, като преобладават умерените наклони. Централните била се отличават с къси, полегати до наклонени склонове. Хълмистият характер на терена обуславя нетипично изразени била. Главните вододели между реките Вит и Златна Панега, Искър и Златна Панега и други, са разлати, често с малки наклони към главните водни течения.

Релефът в южната и югоизточната част на държавното лесничейство е типично планински, силно пресечен с дълги вододелни била. Спускащите се от тях странични била са къси и много стръмни.

Най-ниската точка е по поречието на р. Искър в отдел 1004 (110 м н.в), а най-високата точка е връх "Равната могила" (1261 м н.в).

Таблица № 1

за разпределението на дървопроизводителната площ според наклона на терена

Степен на наклона	Площ в хектари	%
равно (0-4)	669,5	2,4
полегато (5-10)	3956,1	14,2
наклонено (11-20)	8501,6	30,5
стръмно (21-30)	9825,4	35,2
мн.стръмно (над 31)	4932,8	17,7
Общо:	27885,4	100,0

Хидроложки условия

В хидроложко отношение района на ДЛ "Тетевен" се характеризира с постоянен воден отток на реките и доловете, но дебитът се колебае значително през различните сезони.

Основните водни течения в района на държавното лесничество са **река Вит**, образувана от реките Бели Вит и Черни Вит след сливането им в района на Тетевенския квартал "Полатен", **река Искър** и **река Златна Панега**. Леглата им са със сравнително малък наклон, относително голяма широчина и дълбочина, каменливи, а бреговете на места са стръмни и скалисти. Водният дебит на тези реки е непостоянен, с максимум през април-май, когато се топят снеговете и минимум през месеците юли и август.

Други по-големи реки, протичащи през територията на лесничеството, са: р. Градешница, р. Козница, р. Батулска с притоци р. Сираковска и Слатински дол - приток на р. Искър, р. Беленска и р. Каменица с притоците си Ибов дол и дол Парника - приток на р. Вит. Водните им течения са с непостоянен дебит.

По-значителни долове са: Павеи дол, Кози дол, Суха Оряховица, Скоков дол, Търсавишки дол, дол Скрибътна, които са дълбоки и стръмни.

В района на държавното лесничество има много карстови извори, като няколко от тях в землището на с. Златна Панега и дават началото на р. Златна Панега.

Хидрографската мрежа се допълва и от многобройни по-големи и по-малки притоци и долове с непостоянен дебит, чиито критични стойности са през летните месеци.

В хидрографската мрежа, разположена на територията на горския фонд, не се наблюдават ерозионни процеси с практически значение.

Геоложки строеж

В геолошко отношение районът на ДЛ "Тетевен" е доста еднообразен. Основните скали, върху които са разположени горско растителните формации и незалесените горски площи в югоизточната част на лесничеството, около гр. Тетевен, са сивите и тъмносивите варовици. От варовици е изградено поречието на р. Градешница, почти изцяло склоновете на р. Вит.

По-ограничено са разпространени пясъчниците и съвсем ограничено е разпространението на мергелите и глинестите шисти в района на с. Гложене, с. Асен и левия бряг на р. Вит.

В северната част, на изток от гр. Луковит и с. Петревене, земната кора е изградена от еоценски пясъци, мергели, варовици и конгломерати. На северозапад от с. Ъглен и с. Бежаново и на север от гр. Луковит се срещат льос и льосови глини. Две по-големи находища от сенонски варовици, мергели и пясъчници се откриват на изток от с. Бежаново и с. Ъглен и западно от гр. Луковит до с. Карлуково, от двете страни на р. Искър.

По-високите части от територията на държавното лесничество (югозападно от линията с. Карлуково, с. Голяма Бресница и с. Пещерна) са изградени от кредни варовици, пясъчници и лиски. Южно от с. Златна Панега и с. Брестница се срещат варовици от титонски произход. На изток от гр. Ябланица се намират находища от мрамор.

Около реките Вит, Искър и Златна Панега са образувани речни тераси в различни комбинации от чакъли, пясъчници и глини. Наличният петрографски състав в северната, източната и западната му част се отличава със значителна способност към изветряне, в резултат на която са формирани предимно дълбоки, много дълбоки и средно дълбоки почви.

Климатични условия

Поради различия в климатичните условия на определени райони в ДЛ "Тетевен", анализът ще бъде направен по обобщени показатели за югоизточната и впоследствие за северната, западната и източната му част (територията на бившето ДЛ "Луковит" е придаден в района на дейност на ДЛ "Тетевен").

Югоизточна част

Според класификацията на Събев и Станев (Климатични райони в България и техният климат - 1963 г.) територията на югоизточната част на лесничеството попада в два климатични района: **Предбалкански (припланински) климатичен район** - централна част и **Планински климатичен район** - среднопланинска част. Посочените два климатични района са част от **Умерено-континенталната подобласт на Европейско-континенталната област**. Към **Предбалканския (припланински) район** са причислени всички горски площи на Предбалкана, които започват от около 250-300 м.н.в и достигат в южна посока до 1000 м.н.в. **Планинският климатичен район** обхваща северните склонове на Стара планина с надморска височина между 1000 и 1500 м.н.в.

Силно пресечения район и липсата на естествена климатична преграда срещу проникващите от север студени континентални въздушни маси обуславят студена зима. Средната януарска температура в Предпланинската част е $-2,3^{\circ}\text{C}$. Измерванията са направени в станцията на гр.Троян. Средната януарска температура за Планинския климатичен район измерена на станция връх Ботев е $-8,3^{\circ}\text{C}$.

Абсолютните средни минимални температури са ниски. Продължителността на зимата е увеличена за сметка на пролетта. В ниските части тя трае 4 месеца, а в по-високите части на района - между 5 и $5\frac{1}{2}$ месеца, като в някои години обхваща април и продължава до средата на май.

Значителната надморска височина обуславя късното, в сравнение с Дунавската равнина, настъпване на пролетта. В предпланинския район средната денонощна температура се задържа над $+5^{\circ}\text{C}$ едва след 20 март, докато в планинския район това се наблюдава в началото на май.

Лятото в Планинския климатичен район е хладно. Средната температура през юли (най-топлия месец в годината) се изменя в границите от 10° до $16,5^{\circ}\text{C}$. В Припланинския район летните температури са между 16° - 22°C .

Есента е с продължителност до края на октомври, като средната октомврийска температура е около 6° - 10°C . За този сезон са характерни резките колебания в денонощния ход на температурата.

Годишната сума на валежите в различните райони на югоизточната част на лесничеството се изменя значително в зависимост от надморската височина. В Предпланинския климатичен район тя се изменя в границите 680-1000 л/кв.м, а за Планинския - между 760-1150 л/кв.м. Режимът на валежите, повлиян от Старопланинската верига, се характеризира с по-малка сума на зимните и летните валежи. Месец с най-обилни валежи и в двата климатични района е юни, а с минимална сума - февруари. Значителна част от валежите са през вегетационния период.

Първата снежна покривка се образува през средата на месец ноември, а последната се задържа до края на месец март. Дните със снежна покривка са средно 50-100, а средната и дебелина е 20-40 см. В планинския район броят на дните със снежна покривка достига до 120, като дебелината и през месец януари достига 40 см.

Северна, западна и източна части

Температурният и валежен режим за тези части на ДЛ "Тетевен" се доближава до средните климатични параметри на Мизийската горскорастителна област, долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори. Броят на дните с устойчиво задържане на температурата над 5°C е около 200, което предполага вегетационен период с продължителност около 6,5 месеца.

Климатичните данни от станциите Кнежа и Дерманци покриват 80% от дървопроизводителната площ на северната, западната и източната части на обекта (подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори). Годишната сума на валежите (673 мм) е по-голяма с 8% от средната за подпояса (624 мм). Има съвпадение на средномесечния минимум (февруари) и максимум (юни) на валежите.

Данните от станция Ябланица покриват 15% от дървопроизводителната площ на тези части (подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори). Вегетационният период и тук е малко над 6 месеца. Годишната сума на валежите също е по-голяма (с 10%) от средната за подпояса.

Общо за двата подпояса снежната покривка е нетрайна и рядко се задържа повече от 30-40 дни с дебелина около 20 см.

Незначителна част от дървопроизводителната площ в северната, западната и източната части на лесничеството попада в Средния планински пояс на горите от бук и иглолистни, Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела на Мизийската горскорастителна област. Средногодишните валежи са 616 мм с максимум през юни и минимум през февруари. Средната годишна температура е $8,7^{\circ}\text{C}$, дните с температура над 10°C са 176, абсолютната максимална температура е $42,5^{\circ}\text{C}$, а абсолютната минимална е $-38,3^{\circ}\text{C}$. Различията в климатичните условия тук (по-къс вегетационен период - около 5,5 месеца и по-малка сума на валежите) обуславят различия в разпределението на горскодървесната растителност.

В заключение трябва да се отбележи, че комплексното действие на климатичните елементи в тези географски части на лесничеството, предполага добри лесорастителни условия за развитие на благуна, цера, габъра и др.

Данни за температурата на въздуха и за количеството на валежите са представени съответно в Таблица № 2 и Таблица № 3.

Таблица № 2
за температурата на въздуха

Климатичен район с надморска височина в метри	Средна годишна температура	Средна годишна абсолютна минимална	Средна годишна абсолютна максимална
Предбалкански (припланински) климатичен район - централна част (250-1000 м н.в.)	7,0 / 11,0		
Планински климатичен район - среднопланинска част (1000-1500 м н.в.)	1,5 / 7,0		
Станция Кнежа (120 м н.в.)	10,6	-19,7	42,7

Таблица № 3
за количеството на валежите

Климатичен район с надморска височина в метри	Сума валежи годишно в мм	Месец с максимална валежна сума	Месец с минимална валежна сума
Предбалкански (припланински) климатичен район - централна част (250-1000 м н.в.)	680-1000	VI	II
Планински климатичен район - среднопланинска част (1000-1500 м н.в.)	760-1150	VI	II
Станция Дерманци	673	VI	II
Станция Ябланица	766	VI	II

Почви

От направените почвени проучвания в района на ДЛ "Тетевен" са установени наличието на следните основни почвени типове: сива горска (с три почвени подтипа), кафява горска (с три почвени подтипа), хумусно-карбонатна и алувиална.

Таблица № 4
за разпределението на дървопроизводителната площ по почвени типове

Типове горски почви	Площ в ха	%
алувиална	10,8	0,0
алувиално-делувиална	10,3	0,0
алувиално-ливадна	22,2	0,1
ливаден чернозем	24,9	0,1
излужен чернозем	0,5	0,0
сива горска	11572,1	41,5
тъмносива горска	4101,7	14,7
светлосива горска	2887,6	10,4
кафява горска тъмна	1050,3	3,8
кафява горска преходна	3887,1	13,9
кафява горска светла	1337,9	4,8
хумусно-карбонатна	2980,0	10,7
Всичко:	27885,4	100,0

Планинският характер и големите наклони на част от територията на ДЛ "Тетевен" предполагат наличието и развитието на активни ерозионни процеси. Като отрицателно влияещ фактор следва да се отбележи интензивната паша в района на с. Глогово и с. Палата.

Ерозионните процеси са развити и в частта от лесничеството с по-ниска надморска височина, в землищата на селата Галата, Гложене и Голям Извор. Върху част от горските площи ерозионните процеси са в много напреднал стадий на деградация на почвата, като основната скала е излязла на повърхността, което затруднява залесяването и възстановяването на нормалния ход на почво-образувания процес. Овладейването на

процеса на плоскостната ерозия в посочените райони е възможно при ограничаване, за определен период от време, на пашата и залесяване с подходящи дървесни видове..
 Линейната ерозия е изразена предимно в района на Кози дол, р. Скрибътна и р. Козница.
 В района на бившето ДЛ "Луковит" земите от горския фонд (северна, западна и източна части) са добре защитени от съществуващата растителност и в тях липсват ерозионни процеси с практическо значение. Активни ерозионни процеси са се развивали в миналото, особено интензивно около гр. Ябланица, с. Златна Панега и с. Брестница.

Растителност

Територията на ДЛ "Тетевен" се отнася към **Мизийската горскорастителна област (М), подобласт Северна България (СБ)** със следните пояси и подпояси:

М-I-Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори

М-I-1 - Подпояс на заливните и крайречни гори

М-I-2 - Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори

М-I-3 - Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори

М-II-Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни

М-II-1 - Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и иглолистни

М-II-2 - Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч

Разпространението на дървесната растителност е обусловено от физико-географските условия и стопанската дейност на човека. Естествените дървесни видове, които се срещат в района на лесничеството са бук, зимен дъб, благун, цер, габър, келяв габър и др.

Основният облик на гората дават чистите и с преобладание на бук, габър, благун и цер насаждения, както и смесените от същите дървесни видове, със съответните им спътници.

В климатично отношение хълмисто-предпланинския пояс на дъбовите гори се покрива с планинския климатичен район. Видовото разнообразие е голямо.

В Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори са разпространени предимно чисти насаждения от благун или цер и смесени благунови-церови насаждения. В този пояс са извършени по-голямата част от залесяванията с черен бор, бял бор, червен дъб и др.

В Средния планински пояс на горите от бук и иглолистни най-широко разпространение имат семенните горскорастителни формации от бук. Ограничено в състава им се среща габър, трепетлика, явор и други широколистни. Състоянието на преобладаващата част от насажденията е добро. В този пояс при залесителна дейност са използвани 7 иглолистни и 7 широколистни дървесни видове, а именно: бял бор, черен бор, бяла ела, дуглазка ела, веймутов бор, лиственица, смърч, бук, червен дъб, цер, явор, бреза и акация.

Естествено разпространени са тревните формации от детелина, светлика, заешки киселец, риган, жълт кантарион, ежова главица и звездан.

Значително участие имат и някои храстови и полухрастови видове като глог, шипка, малина и къпина, а единично в горната граница на гората и боровинка.

Таблица № 5

Разпределение на площта по дървесни видове

Дървесни видове	Сегашен състав		Бъдещ състав	
	Залесена площ в ха	в %	Залесена площ в ха	в %
Бял бор	875,1	3,2	1068,5	3,9
Смърч	57,0	0,2	22,6	0,1
Черен бор	875,9	3,2	3092,2	11,4
Ела	6,6	-	2,8	-
Лиственица	0,8	-	0,7	-
Веймутов бор	1,4	-	1,4	-
Зелена дуглазка	63,7	0,2	45,6	0,2
Атласки кедър	1,2	-	79,6	0,3
Бук	4792,0	17,6	5301,3	19,5
Червен дъб	176,5	0,6	277,6	1,0
Зимен дъб	1190,0	4,4	1786,4	6,6
Летен дъб	7,0	-	4,1	-
Благун	5578,0	20,5	4657,5	17,1
Цер	4167,7	15,3	3664,4	13,4

Габър	1415,3	5,2	737,7	2,7
Бряст	7,4	-	0,7	-
Ясен	40,2	0,1	15,4	0,1
Трепетлика	24,3	0,1	10,9	-
Явор	18,3	0,1	26,2	0,1
Бреза	8,4	-	241,5	0,9
Мъждрян	176,5	0,7	67,1	0,2
Орех	27,5	0,1	18,4	0,1
Акация	796,2	2,9	784,7	2,9
Космат дъб	216,5	0,8	45,2	0,2
Келяв габър	6083,1	22,4	3397,2	12,4
Айлант	3,8	-	3,9	-
Брекиня	0,8	-	-	-
Върба	7,5	-	0,9	-
Воден габър	2,7	-	-	-
Гледичия	0,8	-	0,8	-
Черна елша	3,7	-	3,7	-
Ива	2,9	-	-	-
Кестен	2,0	-	2,0	-
Клен	25,9	0,1	7,2	-
Круша	60,2	0,2	1,3	-
Дребнолистна липа	0,1	-	0,4	-
Едрolistна липа	37,8	0,2	36,9	0,1
Сребролистна липа	379,8	1,5	1696,7	6,3
Махалебка	2,6	-	0,3	-
Череша	2,6	-	1,7	-
Чинар	1,5	-	1,5	-
Шестил	6,9	-	8,2	-
Американски ясен	0,5	-	-	-
Планински ясен	33,8	0,1	63,7	0,3
тп I-214	36,3	0,2	55,9	0,2
тп Regenerata	17,5	0,1	-	-
тп R-16 Robusta	-	-	0,4	-
Бяла топола	0,9	-	0,1	-
Сива топола	0,6	-	2,5	-
тп Hybrida 177	1,6	-	1,6	-
ВСИЧКО	27239,4	100,0	27239,4	100,0

Характеристика на горския фонд

Горският фонд в района на дейност на ДЛ "Тетевен" представлява големи горски комплекси, обхващащи части от Васильовската планина и северните склонове на основния Старопланински хребет в югоизточната му част, до пръснати средни и по-малки такива в северната, западната и източната част на лесничейството в Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори в подобласт Северна България (територията на бившето ДЛ "Луковит"). Горите са предимно широколистни, представени от семенен бук, дъб, габър и издънкови от благун, цер, зимен дъб, бук, акация и др. Значителна е площта на иглолистните култури от черен бор, бял бор, смърч, зелена дуглазка ела, както и акация и други, създадени предимно в по-достъпните басейни и в близост до средищата с активна човешка дейност. Върху малка в процентно отношение площ са създадени тополови култури.

Общата площ на ДЛ "Тетевен" е 31341,9 ха.

По вид на собствеността разпределението е дадено в *Таблица № 6*.

Таблица № 6

Разпределение на площите по собственост

Собственост	Площ в ха	%
Държавна	15059,7	48,0
Общинска	5567,2	17,7
Частна	10110,4	32,3
Временно стопанисвани от общината	585,6	1,9
Религиозна	-	-
На други юридически лица	19,0	0,1
ОБЩО:	31341,9	100,0

Таблица № 7
Разпределение на общата площ по вид на земите

Вид на земите	Площ в ха	%
Залесена площ	27239,4	86,9
Незалесена дървопроизводителна площ	646,0	2,1
Недървопроизводителна площ	3456,5	11,0
Горски пасища	-	-
ОБЩО:	31341,9	100,0

Таблица № 8
Разпределение на общата/залесената площ по вид на горите

Вид на горите	Площ в ха	%
Иглолистни	2430,6 / 2247,8	7,8 / 8,3
Широколистни високостъблени	6193,2 / 5821,2	19,8 / 21,4
За реконструкция	12164,1 / 9309,3	38,8 / 34,2
Издънкови за прерастване	-	-
Издънкови за превръщане	9388,9 / 8741,5	30,0 / 32,1
Нискостъблени	1165,1 / 1119,6	3,7 / 4,1
ВСИЧКО:	31341,9 / 27239,4	100,0

Разпределението на горите и голите горски площи по групи гори и функции е дадено в Таблица № 9.

Таблица № 9
Разпределение на общата площ по групи гори и функции

Групи гори	Иглолистни		Широколистни		Всичко	
	обща площ	залесена	обща площ	залесена	обща площ	залесена
ДС Функции	1944,2	1851,4	24723,0	22344,4	26667,2	24195,8
Защитни	252,1	166,9	2569,0	1160,3	2821,1	1327,2
Рекреационни	229,3	224,5	1520,3	1418,2	1749,6	1642,7
Защитени	5,0	5,0	38,9	21,3	43,9	26,3
Други	-	-	60,1	47,4	60,1	47,4
Общо ЗРЗТ	486,4	396,4	4188,3	2647,2	4674,7	3043,6
Общо ДСФ+ЗРЗТ	2430,6	2247,8	28911,3	24991,6	31341,9	27239,4
Горски пасища	-	-	-	-	-	-
ОБЩО	2430,6	2247,8	28911,3	24991,6	31341,9	27239,4

В лесоустройственият проект от 1992 година за периода 1992-2001 е предвидено общо ползване в размер на 433110 куб.м (средно годишно 43311 куб.м), от което 15808 куб.м годишно от главни сечи и 27503 куб.м годишно от отгледни сечи и санитарни сечи. Отсечени са общо 283281 куб.м (средно годишно 28328 куб.м) или 65,4% от предвиденото. Изпълнението от главни сечи е 110377 куб.м (ср. год. 11038 куб.м) или 69,8%, а от отгледни и санитарни сечи 172904 куб.м (ср. год. 17290 куб.м) или 62,9% от предвиденото. Настоящото лесоустройство предвижда общ добив от 406960 куб.м без клоновете или средно годишно 40700 куб.м – 20620 куб.м добив от главни сечи и 20080 куб.м от отгледни и санитарни сечи.

Санитарно състояние на гората

Фитосанитарното състояние на горския фонд на територията на ДЛ "Тетевен" е доста добро. От различни видове повреди са засегнати общо 4876,1 ха, като най-големи са повредите причинени от черен имел – 4437,4 ха, следвани от гниене – 113,1 ха, клоносек – 73,7 ха, паша – 68,0 ха и други. От дървесните видове най-силно засегнати са благун, цер, акация, черен бор и други. Най-силно засегнати са смесените широколистни насаждения, акациевите, черен и бял боровите култури, чистите букови и други.

От насекомните вредители се срещат педомерка, златозадка и листоврътки, но констатираните нападенията са малки.

Тревожно е **съхненето** по дъбовете, бука, липата и бора, като в някои насаждения процента на засегнатите дървета достига до 50% от общи брой.

В буквите насаждения и иглолистните култури са установени повреди от **снеговали, снеголоми и ветровали**.

През ревизионния период най-много са констатирани нарушенията от незаконна сеч – общо 1411, като се наблюдава чувствително увеличение след 2000 година. На второ място са нарушенията от незаконна паша – 31 на брой.

Общият брой на възникналите пожари е 8, като само при два от тях щетите са сериозни. Опожарената площ е 51 дка.

Странични ползвания

Таблица № 10

За страничните ползвания

Странични ползвания	Мярка	Предвидено по ЛУП (1992-2001) средногодишно	Реализирано средногодишно	Предвидено по ЛУП (2002-2011) средногодишно
Паша - площ	хектари	11393	12198	21658,4
Едър добитък	брой	7342	581	14123
Дребен добитък	брой	45073	3464	86634
Сено	тона	7,7	-	15
Листников фураж	пр.куб.м	120	163	500
Горски плодове – шипка, малини, къпини, дренки	тона	-	1,55	5
Билки – бял равнец, кантарион, подбел, мащерка, риган	тона	-	2,57	2
Гъби – манатарка, пачи крак, рижика, кладница	тона	-	-	5

Лечебни растения

Като цяло състоянието на популациите от лечебни растения, представени в списъка по-долу, на територията на ДЛ "Тетевен" е добро, но количествена оценка на ресурсите не може да се даде, поради липса на изготвена методика. За нуждите на настоящата разработка е възприето категоризиране в три степени: ограничено използвани, използвани и максимално използвани.

Списък на лечебните растения, разпространени в района на ДЛ "Тетевен", според хорологичния атлас на лечебните растения в България, данни от държавното лесничество и теренни проучвания

- **Мекиш - *Acer tataricum L.*** - среща се често в горския фонд и покрайнините му - Крива козница, Кленовица. Ресурсите му са използвани.
- **Бял равнец - *Achillea millefolium gr.*** - видът е широко разпространен, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и по-рядко в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани.
- **Обикновена решетка - *Carlina acanthifolia*** - среща се по-рядко по сухи тревисти места - Кукуруз връх, Висок Камен, Лисец, Камен дол, Светата могила. Ресурсите са ограничени.
- **Жълт равнец - *Achillea clypeolata Sm.*** - видът е разпространен по високите планински месторастения най-често като бурен или плевел. Ресурсите му са максимално използвани.
- **Лечебно глухарче - *Taraxacum officinale Web.*** - видът е широко разпространен. Среща се най-често като бурен или плевел край огради или пътища и в обработвани площи, както и по поляни повсеместно.
- **Подбел - *Tussilago farfara L.*** - среща се по влажни места край реки, канавки, вади – Скрибътна, Свидова, Павеи дол и др. Ресурсите му са ограничени, поради малката численост на популацията му.
- **Овчарска торбичка - *Capsella bursa-pastoris L.*** - видът е широко разпространен, най-често като бурен или плевел край огради, пътища почти навсякъде. Ресурсите му са максимално използвани.

- **Нисък бърз** - *Sambucus ebulus L.* - видът е широко разпространен, най-често като бурен или плевел край огради и поляни. Ресурсите му са максимално използвани. Среща се често като храст по влажни места край притоците.
- **Обикновен дрян** - *Cornus mas* - среща се често в горския фонд и покрайнините му, включително по влажните места, повсеместно. Ресурсите му са използвани.
- **Ливадна детелина** - *Trifolium pratense L.* - видът е широко разпространен. Среща се най-често като бурен или плевел по ливадите: Пеева ливада, Года, Момски рът, Яротски дол, Шувено бърдо, Конски дол и др.
- **Благун** - *Quercus robur L.* - среща се често в състава на дъбовите и смесените гори и по-рядко на открити места като единични дървета. Ресурсите му са ограничено използвани.
- **Летен дъб** - *Quercus robur L.* - среща се често в смесени насаждения. В местностите: Кон Койнец, Скрибътна, Пейков дол, Керашки дол, Козия дол и др.
- **Червен кантарион** - *Gentaurium erythraea Rafn.* - среща се повсеместно по сухи, тревисти места из целия район. Ресурсите му са ограничено използвани.
- **Обикновен здравец** - *Geranium macrorrhizum L.* - среща се често по влажни места: Водопада, Козница, Петрахиля, Койнец и др. Ресурсите му са максимално използвани.
- **Жълт кантарион** - *Hypericum perforatum L.* - видът е широко разпространен по поляни и пасища. Ресурсите му са ограничени.
- **Обикновен риган** - *Origanum vulgare L.* - среща се рядко по влажни места в долове и по сухи ливади, край реки, ливади: Шевря, Ванковци, Предела, Шумено бърдо, Года, Момски рът, Козница.
- **Обикновено подъбиче** - *Teucrium chamaedrys L.* - среща се често по открити, сухи тревисти места: Пеева ливада, Граждини поляни. Ресурсите му са ограничено използвани.
- **Обикновен люляк** - *Syringa vulgaris L.* - среща се често по сухи места, като периферни храсталаци в смесени насаждения: Петрахиля, Опасния зъб, Хайдушка поляна, Кон, Койнец, Цончов зъб и др. Няма ресурсно значение.
- **Бял бор** - *Pinus silvestris* - среща се повсеместно в чисти и смесени насаждения като главен и съпътстващ дървесен вид.
- **Теснолистен живовляк** - *Plantago lanceolata* - видът е широко разпространен по ливади, пасища. Ресурсите му са максимално използвани.
- **Голям живовляк** - *Plantago major L.* - видът е широко разпространен по ливади, пасища. Ресурсите му са максимално използвани.
- **Обикновен повет** - *Clematis vitalba L.* - видът е широко разпространен по влажните места край водоемите. Ресурсите му са максимално използвани.
- **Червен глог** - *Grataegus monogyna Jack.* - среща се често по поляни като единично дърво или като съпътстващ вид в широколистните гори и по пасища.
- **Горска ягода** - *Fragaria vesca L.* - среща се често в сечища и култури и по поляни. Ресурсите му са използвани.
- **Трънка** - *Prunus spinosa L.* - среща се често на територията на лесничеството по пасища, покрай стари неизползвани пътища.
- **Полска къпина** - *Rubus caesius L.* - среща се повсеместно по влажни места, крайречни гори и сечища.
- **Малина** - *Robus idaeus L.* - среща се често в сечища и е широко култивирана като плоден храст.
- **Синя боровинка** - *Vaccinium uliginosum L.* - среща се рядко по високите места: връх Васильов, Тръса, Копривека. Ресурсите са ограничено използвани.
- **Бук обикновен** - *Fagus silvatica L.* - среща се повсеместно, ресурсите му са ограничено използвани.
- **Волски език** - *Phyllitis scolopendrium L.* - среща се повсеместно по долове и по влажни места, ресурсите му са използвани.
- **Обикновен габър** - *Carpinus betulus L.* - среща се повсеместно в смесени насаждения с бук и дъб. Ресурсите му са ограничено използвани.
- **Леска обикновена** - *Corylus avellana L.* - среща се като подлесен елемент в покрайнините на насажденията. Образува и чисти съобщества, обикновено след сеч, когато бързо се настанява върху оголените площи. Расте по брега на реката, по хълмовете и планинските склонове. Среща се в местностите:

- Скрибътна, Пейков дол, Павети дол, Козница, Златанов дол, Сухи дол. Ресурсите са използвани.
- **Липа дребнолистна - *Tilia cordata Mill*** - среща се в долния и планинския пояс до 1500 м.н.в. Обикновено влиза в състава на смесените широколистни гори. Среща се в местностите Козница, Викалото, Равни камък. Ресурси са използвани.
 - **Липа едролистна - *Tilia grandifolia Niir*** - разпространен е от 500-1500 м.н.в. Участва в състава на смесените широколистни гори. Среща се в местностите: Гогуновото, Попин дол, Сухи дол, Равни камък. Ресурсите са използвани.
 - **Липа сребролистна - *Tilia argentea Dest*** - среща се в смесените широколистни гори. Разпространена е от 800-1500 м.н.в. Образува чисти и смесени насаждения. Среща се в местностите: Равни камък, Викалото, Попин дол, Свидолски дол. Ресурсите са използвани.
 - **Лечебна иглика - *Primula veris*** - среща се често, както в горския фонд, така и по поляни и пасища. Среща се в местностите: Конски дол, Козница, Гурга, Малей, Червен, Трескавец, Сухи дол. Находищата се използват. Ресурсите му са едни от най-богатите в страната.
 - **Обикновена хвойна - *Juniperus communis*** - среща се в предпланинските и планински части на лесничейство, като подлес в широколистни и смесени гори, на мястото на деградирани гори и сечища. Събират се плодчета през есента на втората година. Използва се в официалната и народната медицина, в парфюмерията.
 - **Смрадлика - *Cotinus coggygia*** - расте по сухи и каменисти почви, из храсталаци и дъбови гори, върху варовици в равнините и предпланинските райони. Образува и самостоятелни вторични съобщества на мястото на унищожените дъбови и други гори. Използва се във фитотерапевтичната практика, в парфюмерията, като багрило и като декоративно растение.
 - **Обикновена шипка - *Rosa canina*** - расте из храсталаци, тревисти места, покрай речни тераси и потоци, по синорите, из пустеещите селскостопански земи, в покрайнините на горите и други. Използва се във фитотерапевтичната практика, хранително-вкусовата промишленост и в народната медицина.

Защитени територии

На територията на ДЛ "Тетевен" са обявени следните защитени природни обекти:

Природна забележителност "Скока", обявена със заповед № 1799/30.04.1972 г., с обща незалесена площ 2,0 ха.

Природна забележителност "Гложенски водопад", обявена със заповед № 707/09.03.1970 г., с обща незалесена площ 1,0 ха.

Природна забележителност "Рушова пещера", обявена със заповед № 2810/10.10.1963 г. на МГГП, с обща залесена площ 1,0 ха.

Природна забележителност "Съева дупка", обявена със заповед № 2810/19.07.1963 г. на МГГП, с обща площ 20,8 ха, от която 19,2 ха залесена и 1,6 ха незалесена.

Природна забележителност "Златна Панега", обявена със заповед № 3384/08.12.1966 г. на МГГП, с обща залесена площ 1,2 ха.

Природна забележителност "Горния парник", обявена със заповед № 378/05.02.1964 г. на МГГП, с обща незалесена площ 0,2 ха.

Природна забележителност "Долния парник", обявена със заповед № 378/05.02.1964 г. на МГГП, с обща незалесена площ 0,2 ха.

Природна забележителност "Струпаница", обявена със заповед № 535/25.09.1976 г. на КОПС, с обща незалесена площ 12,4 ха.

Природна забележителност "Тъмната дупка", с обща залесена площ 0,4 ха.

Историческо място "Томновска рудина", обявено със заповед № 2121/21.01.1964 г. на МГГП, с 2,0 ха залесена площ.

Историческо място "Усоето", обявено със заповед № 2121/21.01.1964 г. на МГГП, с 0,2 ха залесена площ.

Историческо място "Сенокос", обявено със заповед № 2121/21.01.1964 г. на МГГП, с 0,2 ха залесена площ.

Историческо място "Гущерът", обявено със заповед № 2121/21.01.1964 г. на МГГП, с 0,5 ха залесена площ.

Историческо място "Гарван", обявено със заповед № 2121/21.01.1964 г. на МГГП, с 0,6 ха залесена площ.

Историческо място "Вишни дол", обявено със заповед № 2121/21.01.1964 г. на МГГП, с 0,5 ха залесена площ.

Историческо място "Орелец", обявено със заповед № 2121/21.01.1964 г. на МГГП, с 0,5 ха залесена площ,

Историческо място "Чуков дол", обявено със заповед № 3813/12.12.1974 г. на КОПС, с 0,2 ха незалесена площ.